

Priopćenje za medije

City of Vienna | International Offices – Zagreb

14. veljače 2025.

Znanstvenici otkrili ključnu poveznicu u povijesti indoeuropskih jezika

**Nova genetska analiza otkriva dosad nepoznatu populaciju ključnu za nastanak i širenje
indoeuropskih jezika.**

Međunarodni tim istraživača pod vodstvom Rona Pinhasija s Instituta za evolucijsku antropologiju Sveučilišta u Beču i Davida Reicha sa Sveučilišta Harvard otkrio je važan dio slagalice u razumijevanju podrijetla indoeuropske jezične porodice. Analizom drevne DNK 435 pojedinaca s arheoloških nalazišta diljem Euroazije (6.400 – 2.000 g. pr. Kr.) identificirana je populacija koja predstavlja „kariku koja nedostaje“ u povijesti indoeuropskih jezika.

Više od 400 indoeuropskih jezika, uključujući važne grane poput germanskih, romanskih, slavenskih, indoiranских и keltskih jezika, danas govori gotovo polovica svjetske populacije. Povjesničari i lingvisti istražuju podrijetlo i širenje jezika koji potječu iz proto-indoeuropskog (PIE) još od 19. stoljeća, budući da u ovom području i dalje postoje znanstvene nepoznanice.

Novootkrivena populacija, koja je živjela na stepskom području Kavkaza i donje Volge, povezana je sa svim populacijama koje govore indoeuropske jezike. Posebno je značajno otkriće da su i anatolijski jezici, uključujući hetitski, potekli od ove grupe.

Prijašnja istraživanja pokazala su da je jamna kultura (3.300 – 2.600 g. pr. Kr.) od 3.100 g. pr. Kr. nadalje imala ključnu ulogu u širenju indoeuropskih jezika iz pontsko-kasijskih stepa prema Europi i Aziji. No, anatolijski jezici, poput hetitskog, razlikuju se jer nisu imali stepsko podrijetlo. Nova istraživanja pokazuju da su potekli iz populacije koja je između 4.500 i 3.500 g. pr. Kr. živjela u regiji između Kavkaza i donje Volge – takozvane kavkasko-donjovolške skupine.

Studija, objavljena u časopisu „[Nature](#)“, otkriva da su pripadnici jamne kulture nosili do 80 posto genetskog nasljeđa populacije kavkasko-donjovolške populacije, što znači da je upravo ova skupina mogla biti ključni nositelj proto-indoanatolijskog jezika – zajedničkog pretka kako anatolijskih, tako i kasnijih indoeuropskih jezika. Ovi nalazi predstavljaju veliki iskorak u razumijevanju razvoja i širenja indoeuropskih jezika i nude odgovor na jedno od najvažnijih pitanja u povijesti lingvistike.

Slika: Prikaz jamnog groba u Tsatsi (Sjevernokasijska stepa, oko 2847.–2499. pr. Kr.). Uz pokojnika su bakreni bodež, posuda i lijevak koji je možda služio za proizvodnju mlijecnih proizvoda što ukazuje na važnu ulogu mlijeka u jamnoj kulturi

14. veljače 2025.

© Natalia Shishlina

Kontakt

Sandra Knežević, mag. philol. germ./russ.

Suradnica za odnose s javnošću i medijima

Međunarodni ured Grada Beča u Zagrebu

Miramarska cesta 24 / 9. kat, 10000 Zagreb

E knezevic@viennaoffices.hr

T +385 1 646 26 20

M +385 98 454 787

www.viennaoffices.hr

<https://www.facebook.com/viennaofficeZG>

https://www.instagram.com/viennaoffices_zagreb/